

Quản lý hoạt động rèn luyện tính kỷ luật cho học sinh ở trường trung học phổ thông

Lê Trọng Nghĩa*

*Học viên cao học, Trường Đại học Sài Gòn

Received: 15/9/2023 Accepted: 22/9/2023 Published: 6/10/2023

Abstract: Managing discipline training activities for students in high school not only affects the learning process but also helps form students' character and comprehensive development. It creates a healthy learning environment, creates good conditions for personal development and helps prepare well for the future. This article presents activities management for schools

Keywords: Operations management, discipline training,

1. Mở đầu

Quản lý hoạt động (QLHĐ) rèn luyện tính kỷ luật (RLTKL) cho HS trong các cơ sở giáo dục (CSGD) là yêu cầu thiết yếu để các trường học duy trì và nâng cao chất lượng dạy học (CLDH). Hoạt động này đang bước đầu hình thành và triển khai, tuy nhiên vẫn chưa có sự thống nhất trong các giải pháp và lộ trình thực hiện. Đã có nhiều công trình nghiên cứu về QLHĐ RLTKL cho HS ở CSGD công lập. Tuy nhiên, đối với CSGD ngoài công lập (NCL) đây là vấn đề ít được quan tâm nghiên cứu. Quản lý hoạt động RLTKL cho HS vẫn còn nhiều hạn chế. Nhiều cán bộ quản lý (CBQL), giáo viên (GV) còn bị động trong việc xác định vai trò chức năng, trách nhiệm của lãnh đạo, tập thể và các cá nhân trong tổ chức cũng như chưa hình thành một cách hệ thống các giá trị cốt lõi của tổ chức, công cụ và hệ thống quản lý hoạt động RLTKL cho HS, hoàn thiện các quá trình cùng với việc xây dựng các môi trường thuận lợi nhằm phát triển việc QLHĐ hoạt động RLTKL cho HS ở các trường THPT ngoài công lập (NCL)

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Tầm quan trọng của QLHĐ RLTKL cho HS THPT

Quản lý hoạt động RLTKL cho HS trường THPT rất quan trọng vì nó có ảnh hưởng đáng kể đến quá trình học tập và phát triển toàn diện của HS. Dưới đây là một số lợi ích và tầm quan trọng của việc quản lý hoạt động RLTKL trong trường THPT.

Xây dựng tinh thần trách nhiệm: QLHĐ RLTKL giúp HS nhận thức về trách nhiệm cá nhân và tập thể. Khi họ phải tuân thủ các quy tắc và quy định trong trường, họ học cách đảm nhận trách nhiệm và chịu trách nhiệm cho hành động của mình. Điều này làm phát triển tính tự giác và tính trung thực trong HS.

Tạo điều kiện tốt cho học tập: Một môi trường học tập tốt yêu cầu sự tập trung và kỷ luật. Khi QLHĐ RLTKL được thực hiện tốt, HS có thể tập trung vào việc học, tránh các hành vi gây phiền toái và phá vỡ sự tĩnh lặng của lớp học. Điều này giúp cải thiện hiệu suất học tập và tăng khả năng tiếp thu kiến thức của HS.

Phát triển kỹ năng (PTKN) tự quản lý: QLHĐ RLTKL giúp HS PTKN tự quản lý. Họ học cách tổ chức thời gian, tuân thủ lịch trình và hoàn thành nhiệm vụ theo yêu cầu. Kỹ năng tự quản lý này sẽ rất hữu ích trong cuộc sống sau này, khi HS trở thành người trưởng thành và phải đối mặt với nhiều trách nhiệm cá nhân và công việc.

Xây dựng tinh thần đoàn kết và tôn trọng: QLHĐ RLTKL giúp xây dựng tinh thần đoàn kết và tôn trọng trong cộng đồng học đường. Khi tất cả HS tuân thủ cùng một bộ quy tắc và quy định, không có sự phân biệt đối xử và đảm bảo tính công bằng, tôn trọng giữa các HS sẽ được thể hiện. Điều này tạo ra một môi trường học tập lành mạnh và hỗ trợ sự phát triển xã hội của HS.

Hình thành phẩm chất và giá trị đạo đức: QLHĐ RLTKL giúp HS hình thành và phát triển các phẩm chất và giá trị đạo đức. Bằng cách tuân thủ quy tắc và quy định, HS học cách trung thực, kỷ luật, kiên nhẫn, kiên trì và tôn trọng người khác. Những phẩm chất này là cơ sở cho sự phát triển đạo đức và giúp HS trở thành công dân tốt trong xã hội.

2.2. Nội dung quản lý mục tiêu hoạt động RLTKL cho HS ở trường THPT

2.2.1. Quản lý mục tiêu hoạt động RLTKL cho HS ở trường THPT

Trong quản lý quá trình RLTKL cho HS tại các trường THPT, việc xây dựng mục tiêu ngay từ đầu

quá trình quản lý là một yếu tố quan trọng, có ý nghĩa quyết định đến tính khả thi của kế hoạch quản lý (KHQL). Nó định hướng cho hành động của các nhà quản lý, chỉ dẫn cho họ ra các quyết định quản lý chính xác đạt hiệu quả cao. Vì vậy trong kế hoạch giáo dục kỹ luật cho HS tại các trường THPT cần phải xác định chính xác mục tiêu giáo dục. Khi đã xác định được mục tiêu nhà quản lý sẽ lựa chọn nội dung, phương pháp, hình thức, phương tiện đảm bảo..., để thực hiện mục tiêu đã đề ra.

Quản lý mục tiêu RLTKL chính là việc thiết kế mục tiêu, quán triệt mục tiêu đến toàn bộ các lực lượng giáo dục trong nhà trường và tổ chức quản lý có hiệu quả quá trình rèn luyện tính kỷ luật, làm cho kết quả cuối cùng đạt được mục tiêu.

Để quản lý tốt mục tiêu RLTKL cho HS tại các trường THPT đòi hỏi các chủ thể quản lý phải căn cứ vào các văn bản quy phạm pháp luật về GD&ĐT của Bộ GD và ĐT. Căn cứ vào mục tiêu đào tạo cũng như điều kiện thực tế của nhà trường, phải quản lý tốt từ khâu thiết kế mục tiêu cho đến quá trình tổ chức thực hiện mục tiêu.

Quản lý mục tiêu hoạt động RLTKL cho HS trong trường THPT là quá trình quản lý và định hướng các mục tiêu cụ thể và rõ ràng nhằm hỗ trợ HS phát triển tính kỷ luật và đạt được thành công trong học tập và cuộc sống.

Đặt ra mục tiêu cụ thể: Quản lý mục tiêu bắt đầu bằng việc đặt ra mục tiêu cụ thể cho hoạt động rèn luyện tính kỷ luật.

Đo lường tiến trình và kết quả: Quản lý mục tiêu đòi hỏi việc đo lường tiến trình và kết quả của HS trong việc rèn luyện tính kỷ luật. Cần xác định các tiêu chí đánh giá mà HS cần đạt được để thể hiện tính kỷ luật. Đánh giá có thể dựa trên việc quan sát hành vi, kết quả học tập, tham gia hoạt động cộng đồng, và phản hồi từ GV và CBQL.

Định kỳ đánh giá và điều chỉnh: Quản lý mục tiêu đòi hỏi việc đánh giá định kỳ và điều chỉnh hoạt động RLTKL dựa trên kết quả và tiến trình của HS. Điều chỉnh có thể bao gồm thay đổi hoặc cập nhật quy tắc và quy định, điều chỉnh phương pháp và kỹ thuật rèn luyện, và cung cấp hỗ trợ và tư vấn cá nhân cho HS khi cần thiết.

2.2.2. Quản lý nội dung (QLND) hoạt động RLTKL cho HS trong trường THPT

QLND RLTKL cho HS tại các trường THPT là quản lý toàn bộ hệ thống các kiến thức, các giá trị, chuẩn mực, các kỹ xảo, kỹ năng cần trang bị cho HS

tại các trường THPT. Thực chất QLND RLTKL là quán triệt mục tiêu, yêu cầu RLTKL của nhà trường vào nội dung, đảm bảo nội dung đó luôn nhất quán với mục tiêu. QLND là thiết kế, xây dựng chương trình, nội dung và quá trình thực hiện chương trình, nội dung RLTKL cho HS tại các trường THPT, từ việc triển khai kế hoạch cho đến phân công tổ chức thực hiện nội dung rèn luyện tính kỷ luật. Để thực hiện tốt vấn đề này yêu cầu đội ngũ CBQL phải quán triệt sâu sắc kế hoạch giáo dục rèn luyện tính kỷ luật, mục tiêu, yêu cầu RLTKL. Đặc điểm tình hình của nhà trường cũng như đặc điểm của đối tượng HS... Nội dung RLTKL cho HS tại các trường THPT rất đa dạng trong quá trình lựa chọn đòi hỏi các cấp quản lý ở nhà trường cần phải căn cứ vào yêu cầu của xã hội về nhân cách người công dân. Căn cứ vào mục tiêu, yêu cầu GD&ĐT của nhà trường để lựa chọn nội dung.

Quản lý nội dung hoạt động RLTKL là quá trình liên tục và linh hoạt, đòi hỏi sự nhạy bén, quan sát và tương tác định kỳ với HS, cùng với sự hỗ trợ và hợp tác từ phía các giáo viên và nhà trường.

2.2.3 Quản lý các phương thức hoạt động RLTKL cho HS trong trường THPT

Để đạt được mục tiêu RLTKL cho HS tại các trường THPT đòi hỏi HĐQL phải tìm ra các hình thức, phương pháp tối ưu và vận dụng linh hoạt, hiệu quả. Nhằm giáo dục nhận thức, bồi dưỡng ý thức và hình thành thói quen hành vi chấp hành kỷ luật cho HS tại các trường THPT. Để quản lý hình thức, phương pháp RLTKL cho HS tại các trường THPT đòi hỏi kế hoạch quản lý quá trình RLTKL cho HS tại các trường THPT của các cấp trong nhà trường cần phải xác định rõ các hình thức, phương pháp tiến hành đối với từng nội dung cụ thể. Việc lựa chọn hình thức, phương pháp phải xuất phát từ mục tiêu, nội dung rèn luyện tính kỷ luật. Các phương pháp quản lý phải đảm bảo tính khoa học, dựa trên cơ sở của KHGD, khoa học tâm lý đồng thời phải phù hợp với đối tượng HS và điều kiện thực tiễn của nhà trường về đội ngũ GV và CSVC, phương tiện dạy học, giáo dục.

Những hình thức, phương pháp RLTKL:

- Thông qua các hoạt động GD&ĐT, huấn luyện, luyện tập, môn học chính khóa và ngoại khóa trong chương trình kế hoạch đào tạo.

- Bằng việc quản lý, duy trì thực hiện đầy đủ, nghiêm túc các qui chế, qui định trong GD&ĐT trong suốt quá trình học tại trường.

- Kết hợp chặt chẽ RLTKL chung với giáo dục riêng, giữa tổ chức rèn luyện và cá nhân từng HS tích cực, tự giác học tập, tự rèn luyện kỹ luật.

2.2.4. Quản lý các điều kiện hỗ trợ hoạt động RLTKL cho HS ở trường THPT

CSVC, phương tiện RLTKL là một trong những nhân tố góp phần quan trọng đến chất lượng, hiệu quả giáo dục kỹ luật cho HS tại các trường THPT. Tuy nhiên, CSVC kỹ thuật này có được bảo đảm và phát huy tốt vai trò, chức năng hay không là còn tùy thuộc vào công tác quản lý hệ thống này ở nhà trường.

Quản lý CSVC, phương tiện RLTKL là sự tác động có mục đích, có nội dung, có kế hoạch của chủ thể quản lý nhà trường trong việc xây dựng, trang bị, phát triển và sử dụng một cách có hiệu quả hệ thống CSVC, kỹ thuật, phương tiện RLTKL cho HS tại các trường THPT.

Trong quá trình RLTKL cho HS trong trường THPT, quản lý các điều kiện vật chất và con người đóng vai trò quan trọng. Điều kiện vật chất bao gồm CSVC và trang thiết bị hỗ trợ, trong khi đó, con người hỗ trợ bao gồm các CBQL, GFV, NV và cộng đồng HS. Trình bày này nhấn mạnh tầm quan trọng của việc quản lý cả hai khía cạnh này và những biện pháp cần thực hiện để tạo ra môi trường RLTKL hiệu quả.

Quản lý các điều kiện vật chất: CSVC; Trang thiết bị hỗ trợ.

Quản lý con người hỗ trợ: CBQL; Giáo viên; Nhân viên; Cộng đồng HS.

2.2.5. Kiểm tra đánh giá hoạt động RLTKL cho HS ở trường THPT

Đánh giá chính xác kết quả RLTKL cho HS tại các trường THPT không chỉ có ý nghĩa quan trọng đối với quá trình học tập rèn luyện của HS mà còn giúp nhà trường rút kinh nghiệm về hoạt động đào tạo của mình để hoàn thiện cho các khoá đào tạo tiếp theo, đồng thời cũng giúp cho các đơn vị tiếp nhận HS có cái nhìn chính xác về phẩm chất cán bộ. Chính vì vậy việc đánh giá kết quả RLTKL phải được tiến hành một cách nghiêm túc, đảm bảo bốn nguyên tắc: bảo đảm tính khách quan công bằng; bảo đảm tính toàn diện, nhưng có trọng điểm; bảo đảm nguyên tắc phát triển; bảo đảm nguyên tắc phản ánh đúng thực chất.

Muốn quản lý tốt việc đánh giá kết quả RLTKL của HS thì phải đảm bảo các điều kiện sau: Công tác đánh giá kết quả phải theo đúng thủ tục, quy trình

phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh của nhà trường. Đánh giá kết quả phải trung thực, khách quan, phản ánh đúng chất lượng rèn luyện tính kỷ luật. Thường xuyên rút kinh nghiệm về công tác kiểm tra, đánh giá kết quả rèn luyện tính kỷ luật.

Quan sát: Giáo viên và cán bộ trong trường quan sát hoạt động của HS trong các tình huống hằng ngày để đánh giá tính kỷ luật của họ. Các yếu tố được quan sát có thể bao gồm tôn trọng, trách nhiệm, tổ chức, hợp tác và sự tuân thủ quy tắc.

Bài tập và bài kiểm tra: Tạo ra các bài tập và bài kiểm tra liên quan đến tính kỷ luật, trong đó HS được yêu cầu áp dụng quy tắc và nguyên tắc vào các tình huống cụ thể. Điều này giúp đánh giá khả năng hiểu và áp dụng tính kỷ luật của HS.

Đánh giá quá trình: Theo dõi sự thay đổi và cải thiện trong hoạt động RLTKL của HS theo thời gian. Đánh giá này có thể dựa trên quan sát, ghi nhận thông tin và phản hồi từ giáo viên, cán bộ và phụ huynh.

Tự đánh giá: Khuyến khích HS tham gia vào quá trình tự đánh giá bằng cách yêu cầu họ đánh giá bản thân về tính kỷ luật và đề xuất các cải tiến.

3. Kết luận

Trên đây là những nội dung quản lý quá trình RLTKL cho HS tại các trường trung học phổ thông. Những nội dung này có mối quan hệ gắn bó chặt chẽ với nhau, quy định và bổ sung cho nhau. Quản lý tốt một nội dung sẽ là điều kiện để quản lý các nội dung khác và ngược lại, chúng có mối quan hệ chặt chẽ. Theo đó để nâng cao chất lượng RLTKL cho HS tại các trường THPT đòi hỏi các chủ thể quản lý trong nhà trường cần phải tổ chức, quản lý tốt tất cả các nội dung trên, không được quá coi trọng cũng như việc xem nhẹ bất cứ nội dung nào.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018). *Thông tư số 32/2018/BGD-ĐT, ngày 28/12/2018 về ban hành Chương trình giáo dục phổ thông*. Hà Nội.

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). *Công văn 693/BGDĐT-GDCHTSSV năm 2018 báo cáo thực hiện nền nếp, kỷ luật trong trường học*. Hà Nội.

3. My Giang Sơn (2020). *Quản lý hoạt động xây dựng văn hóa ứng xử ở trường phổ thông*. Tạp chí Giáo dục. Số 476, 6-10.

4. Nguyễn Thị Thúy Dung (2020). *Hoạt động xây dựng văn hóa ứng xử ở trường phổ thông*. Tạp chí KHGD Việt Nam. Số 27, 21-2

5. Peterson K. D, Deal T. E. (2009). *The Shaping School Culture Fieldbook*. Publisher Jossey Bass